

Komande za rad sa sistemom datoteka

- `mkdir` ili `md`, kreiranje direktorijuma čije se ime zadaje kao argument
- `chdir` ili `cd`, promjena tekućeg direktorijuma, `\` označava korjenski direktorijum, `.` tekući direktorijum, `..` “roditelj” tekućeg direktorijuma
- `copy izvorna_dat odredišna_dat`, osnovna funkcija je kopiranje datoteka, dozvoljena je upotreba specijalnih simbola `*` i `?`

Komande za rad sa sistemom datoteka

- copy, primjeri: copy c:\s*.txt c:\proba; copy f1.txt + f2.txt svi.txt, konkatencija; copy f*.txt svi.txt, isto; copy con f3.txt, kreiranje datoteke f3.txt, sadržaj se unosi sa tastature, za kraj Ctrl+Z
- edit, pokreće editor
- type, prikazuje sadržaj zadate datoteke na ekran

Primjer 2

- **Izlistavanje sadržaja direktorijuma**

```
C:\Documents and Settings\Administrator>dir
```

Volume in drive C has no label.

Volume Serial Number is CC28-5463

Directory of C:\Documents and Settings\Administrator

```
09/24/2017 08:43 AM <DIR>      .
09/24/2017 08:43 AM <DIR>      ..
09/24/2017 08:43 AM <DIR>      Desktop
09/24/2017 08:43 AM          0 dir
09/24/2017 03:30 PM <DIR>      Favorites
09/24/2017 08:43 AM          0 My
09/24/2017 08:43 PM <DIR>      My Recent Documents
```

Primjer 3

- Prelazak u roditeljski direktorijum

```
C:\Documents and Settings\Administrator>cd ..
```

```
C:\Documents and Settings>
```

- Prelazak u potfolder Desktop

```
C:\Documents and Settings\Administrator>cd Desktop
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>
```

Primjer 4

- Pravljenje potfoldera

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>mkdir novifolder
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>dir
```

Volume in drive C has no label.

Volume Serial Number is CC28-5463

Directory of C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop

```
09/24/2017 06:14 PM <DIR>      .
09/24/2017 06:14 PM <DIR>      ..
09/24/2017 05:46 PM          798 New Text Document.txt
09/24/2017 06:14 PM <DIR>      novifolder
          1 File(s)          798 bytes
          3 Dir(s) 8,118,759,424 bytes free
```

Primjer 5

- Kopiranje fajla u potfolder

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>copy "New Text Document.txt" novifolder  
1 file(s) copied.
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>cd novifolder
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\novifolder>dir
```

Volume in drive C has no label.

Volume Serial Number is CC28-5463

Directory of C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\novifolder

```
09/24/2017 06:51 PM <DIR>      .
```

```
09/24/2017 06:51 PM <DIR>      ..
```

```
09/24/2017 05:46 PM          798 New Text Document.txt
```

```
1 File(s)          798 bytes
```

```
2 Dir(s) 8,118,743,040 bytes free
```

Ulaz i izlaz

- Standardni izlaz za komandu je ekran, standardni ulaz je tastatura
- Redirekcija ulaza, komanda < ime_datoteke
- Redirekcija izlaza, komanda > ime_datoteke
 - Ako datoteka ne postoji, kreira se nova; ako datoteka postoji njen sadržaj se briše
 - Za nadovezivanje (čuvanje postojećeg sadržaja) koristi se >>

Zadaci

- **Zadatak 1:** Na desktopu napraviti folder sa nazivom cas1. Odštampati na ekranu poruku Hello world (koristiti komandu *echo* za prikaz teksta na ekran)

- **Rešenje:**

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>mkdir cas1
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>echo Hello World
```


Zadaci

- **Zadatak 2:** Štampati istu poruku kao u prethodnom zadatku, ali umjesto na ekran, ispisati je u fajl s nazivom zad2.txt u prethodno formiranom folderu cas1 (koristiti operator > za preusmjeravanje izlaza)

- **Rešenje:**

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop>cd cas1
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\cas1>echo Hello  
World > zad2.txt
```

Zadaci

- **Zadatak 3:** Kopirati fajl iz zadatka 2 u isti folder s nazivom zad3.txt . Upisati u tako nastali fajl tekući datum i vrijeme, jedno ispod drugog, bez prethodnog sadržaja koji je fajl imao.

- **Rešenje:**

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\cas1>copy zad2.txt  
zad3.txt
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\cas1>date /t > zad3.txt
```

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\cas1>time /t >> zad3.txt
```

Zadaci

- **Zadatak 4:** Ispisati nadovezane sadržaje fajlova zad2.txt i zad3.txt u fajl zad4.txt (koristiti komandu *type* za ispis sadržaja jednog ili više fajlova).

- **Rešenje:**

```
C:\Documents and Settings\Administrator\Desktop\cas1>type zad2.txt  
zad3.txt > zad4.txt
```

Komande za rad sa sistemom datoteka(nastavak)

- `attrib`, prikazuje attribute zadate datoteke/a, atributi se dodaju sa +, a brišu sa -, atribut R, samo za čitanje, atribut H, skrivena datoteka (neće biti prikazana u izlazu `dir` komande) , primjer: `attrib +R f*.txt`
- `del` ili `erase`, brisanje datoteke/a, primjer: `del *.*`
- `rmdir`, brisanje praznog direktorijuma
- `ren ime_dat novo_ime`, promjena imena datoteke

Komande za rad sa sistemom datoteka(nastavak)

- tree, prikazuje stablo zadatog direktorijuma, parametar /f da prikaže imena fajlova i sadržaje poddirektorijuma
- find, pretraživanje zadatog stringa u jednoj ili grupi datoteka, parametri: /c broj linija koje sadrže traženi string, /i case insensitive traženje, /v prikazuju se linije koje NE sadrže traženi string

Komande za rad sa sistemom datoteka(3)

- find, primjeri: `dir | find "txt"; dir | find "DIR"; dir | find /c "bytes"`
- subst, kreira se vitruelni disk koji predstavlja zadati folder, primjer:
`subst q: c:\Documents and Settings\student; brisanje virtuelnog diska
subst q: /d`
- set [promjenljiva = [string]], kreira promjenljivu okruženja, set
promjenljiva = briše promjenljivu, vrijednost %promjenljiva%,
parametri: /p, /a

Komandne datoteke

- Komandna datoteka (batch file) je skup komandi, snimaju se sa ekstenzijom .bat (uobičajeno), pozivaju se navođenjem imena i argumenata
- Komanda datoteka izvršava se sekvencijalno, naslino zaustavljanje sa Ctrl+C
- Formalni argumenti su %0, itd. do %9, pri čemu je %0 ime komandne datoteke
- Vrijednost promjenljive okruženja uzima se sa %ime_promjenljive%

Komandne datoteke (2)

- `rem`, komentar je sve iza ove riječi
- `call`, pozivanje jedne komandne datoteke iz druge
- `echo string`, prikazuje string na ekran, `echo:` prikazuje novi red
- `echo %ime_promjenljive%`, prikazuje vrijednost promjenljive na ekran
- `@echo off`, sprečava prikazivanje komandi koje se izvršavaju

Komandne datoteke (3)

- Primjer

A screenshot of a Windows command prompt window titled "C:\WINDOWS\system32\cmd.exe - edit z1.bat". The window has a menu bar with "File", "Edit", "Search", "View", "Options", and "Help". The address bar shows the file path "C:\...\Administrator\My Documents\savo\DOS\z1.bat". The main text area has a blue background and contains the following batch script:

```
@echo off  
rem prvi zadatak  
cls rem brisem ekran  
echo Zdravo svima!
```

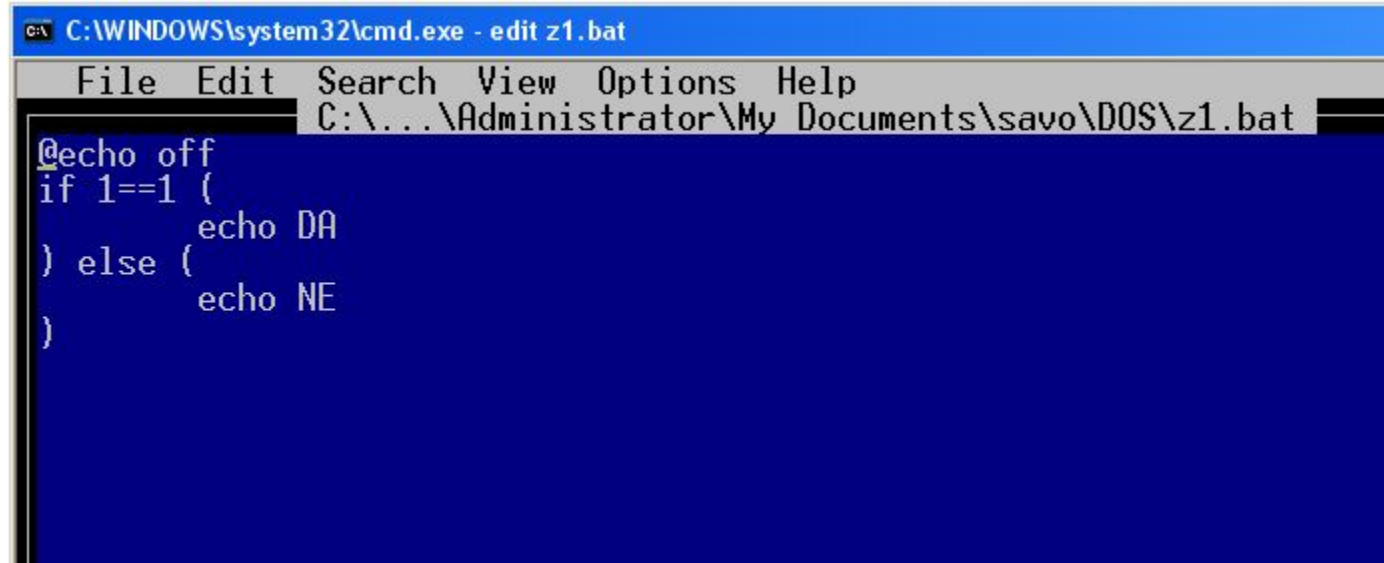
Komandne datoteke (4)

- **pause poruka**, prekida izvršavanje i prikazuje poruku na ekran
- **goto labela** - skok na labelu, oznaka za labelu počinje sa :
- **if uslov komanda** – zadavanje uslova

Primjeri uslova: [not] exist ime_datoteka; [not] exist ime_direktorijuma\, [not] %promj1%==%promj2%, komanda je jedna, obično goto

Komandne datoteke (5)

- **if**, ako je potrebno zadati više komandi pravi se blok sa (), može i **else**, (mora da bude u istom redu kao uslov, else mora da bude u istom redu kao i) od if, poslije else u istom redu (

A screenshot of a Windows command prompt window with a blue title bar. The title bar text is "C:\WINDOWS\system32\cmd.exe - edit z1.bat". Below the title bar is a menu bar with "File", "Edit", "Search", "View", "Options", and "Help". Below the menu bar is a text bar showing the file path "C:\...\Administrator\My Documents\savo\DOS\z1.bat". The main area of the window has a dark blue background and displays the following batch script code in white text:

```
@echo off
if 1==1 (
    echo DA
) else (
    echo NE
)
```

Komandne datoteke (6)

- Nema while petlje, ali se može realizovati sa if i goto
- **for %%promj in (skup) komanda**, promj je promjenljiva čije ime se sastoji od jednog slova i koja uzima vrijednosti iz zadatog skupa, skup obično predstavlja grupu datoteka, primjer *.txt, komanda je jedna, blok komandi se realizuje isto kao kod if
- **shift**, pomjeranje argumenata ulijevo za jedan

Zadaci

Zadatak 1. Napisati program zad1.bat koji se pokreće iz radnog foldera i:

1. Kreira tri foldera sa imenima A, B i C u radnom folderu
2. U folderu A kreira datoteku podaci.txt sa tri linije: vaše ime i prezime, broj indeksa i smjer
3. U folderu B kreira datoteku sort_podaci.txt koja je rezultat sortiranja datoteke podaci.txt iz foldera A
4. U folderu C kreira datoteku dir.txt koja sadrži spisak tekstualnih fajlova (rezultat komande dir) iz foldera C:\Documents and Settings\student
5. U folderu A kreira datoteku broj.txt koja sadrži broj datoteka iz foldera A koje u svom nazivu sadrže riječ txt
6. Mijenja ime datoteke podaci.txt iz foldera A u licna_karta.txt
7. Postavlja atribut H za sve prethodno kreirane datoteke .

Zadatak 2. Napisati program zad2.bat koji se poziva sa tri argumenta. Prvi argument je ime foldera. U slučaju da folder sa tim imenom ne postoji prijaviti grešku. Drugi argument je tip datoteke. Može da ima jednu od sljedećih vrijednosti: txt, doc i bat (datoteke sa ekstenzijom txt, doc i bat). Za bilo koju drugu vrijednost drugog argumenta prijaviti grešku. Treći argument je ime datoteke. Zadatak je da se sadržaj svih datoteka zadatog tipa (drugi argument) iz foldera čije je ime prvi argument upiše u datoteku čije je ime treći argument. Poslije sadržaja svake datoteke upisati liniju koja sadrži trenutno vrijeme. Na kraju se sve datoteke čiji su sadržaji upisani brišu.

Zadatak 3. Napisati program zad3.bat koji poziva programe zad1.bat i zad2.bat.

Zadaci (2)

Zadatak 1. Napisati program zad1.bat koji se pokreće iz radnog foldera i:

1. Kreira tri foldera sa imenima A, B i C u radnom folderu
2. U folderu A kreira datoteku podaci.txt sa tri linije: vaše ime i prezime, broj indeksa i smjer
3. Kopira datoteku A\podaci.txt u folder B pod imenom kopija.txt
4. Poziva komandu dir sa argumentom C:\Documents and Settings, sortira izlaz prethodne komande i rezultat upisuje u datoteku C:\spisak.txt
5. Kreira datoteku C:\broj.txt koja sadrži broj pojavljivanja riječi test u datoteci C:\spisak.txt
6. Mijenja ime datoteke podaci.txt iz foldera A u licna_karta.txt
7. Postavlja atribut H za sve prethodno kreirane datoteke .

Zadatak 2. Napisati program zad2.bat koji se poziva iz radnog foldera na sljedeći način zad2.bat dirName str1 str2.... Prvi argument je ime direktorijuma. Ako direktorijum sa tim imenom ne postoji prijaviti grešku. Drugi, treći, četvrti itd. argumenti su imena foldera koje je potrebno kreirati u folderu dirName. Poslije kreiranja ovih foldera zadatak je sljedeći. Sve datoteke iz dirName čije ime počinje sa str1 kopirati u folder dirName\str1. Sve datoteke iz dirName čije ime počinje sa str2 kopirati u folder dirName\str2 itd. Prije kopiranja na kraju datoteke upisati trenutno vrijeme i datum. Datoteke koje su kopirane izbrisati iz foldera dirName.

Zadaci (3)

Zadatak 1. Napisati program zad1.bat koji se pokreće iz radnog foldera i:

1. Kreira tri foldera sa imenima A, B i C u radnom folderu
2. U folderu A kreira datoteku podaci.txt sa tri linije: vaše ime i prezime, broj indeksa i smjer
3. Kopira datoteku A\podaci.txt u folder B pod imenom kopija.txt
4. Poziva komandu dir sa argumentom C:\Documents and Settings, sortira izlaz prethodne komande i rezultat upisuje u datoteku C:\spisak.txt
5. Kreira datoteku C:\broj.txt koja sadrži broj pojavljivanja riječi test u datoteci C:\spisak.txt
6. Mijenja ime datoteke podaci.txt iz foldera A u licna_karta.txt
7. Postavlja atribut H za sve prethodno kreirane datoteke .

Zadatak 2. Napisati program zad2.bat koji se poziva iz radnog foldera na sljedeći način zad2.bat dirName outFile ext1 ext2 Prvi argument je ime direktorijuma. Ako direktorijum sa tim imenom ne postoji prijaviti grešku. Drugi argument je ime datoteku u koju se upisuje rezultat. Ako datoteka sa tim imenom ne postoji prijaviti grešku. Treći, četvrti itd. argumenti su tzv. ekstenzije iz imena datoteka. Zadatak je da se sve datoteke sa zadatim ekstenzijama iz foldera dirName (prvi argument) spoje i upišu u datoteku outFile (drugi argument). Prije sadržaja svake datoteke koja se upisuje u outFile potrebno je upisati njeno ime. Poslije sadržaja svake datoteke koja se upisuje u outFile potrebno je upisati trenutno vrijeme.

Zadaci (4)

Zadatak1. Napisati program zad1.bat koji se pokreće iz radnog foldera i:

1. Kreira foldere A i B u radnom folderu
2. U folderu A kreira datoteku podaci.txt koja sadrži vaše ime i prezime, broj indeksa i smjer
3. Kopira datoteku podaci.txt u folder B
4. U folderu A kreira datoteku spisak.txt koja sadrži spisak svih tekstualnih datoteka iz foldera C:\Documents and Settings\student
5. U folderu A kreira datoteku broj.txt koja sadrži broj datoteka iz foldera C:\Documents and Settings\student koje u svom imenu sadrže riječ test
6. Postavlja atribut READ ONLY za datoteke broj.txt i spisak.txt

Zadatak2. Napisati program zad2.bat koji se pokreće iz radnog foldera i koji ima jedan obavezni i jedan opcion argument. Obavezni argument je prvi sa komandne linije i predstavlja ime foldera. Ukoliko folder sa tim imenom ne postoji prijaviti grešku. Drugi argument ako je zadat predstavlja takođe direktorijum. Ako ovaj direktorijum ne postoji potrebno je da ga napravite. Ako drugi argument nije zadat napraviti folder BACKUP u radnom folderu. Zadatak je da se sve tekstualne datoteka iz foldera koji je prvi argument kopiraju pod istim imenom u folder koji je drugi argument odnosno u folder BACKUP. Na kraju svake datoteke prije kopiranja upisati trenutno vrijeme i datum.